

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นและความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการเรียนหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาวัฒนศึกษา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตบัณฑิตศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ของปีการศึกษา 2531 ดังต่อไปนี้

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 จำนวน 22 คน ได้รับคืน 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.91 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 24 คน ได้รับคืน 24 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
2. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ชั้นปีที่ 1 จำนวน 22 คน ได้รับคืน 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 20 คน ได้รับคืน 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 19 คน ได้รับคืน 16 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.21 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 16 คน ได้รับคืน 13 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.25

รวมกลุ่มประชากรทั้งสิ้น จำนวน 123 คน ได้รับคืน 115 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.50

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ชึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการเรียนหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

สาขาวัฒนศึกษา

ตอนที่ 3 ความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการเรียนหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

สาขาวัฒนศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส (SPSS X) :

STATISTICAL PACKAGES FOR THE SOCIAL SCIENCE X) เพื่อหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความคิดเห็นและความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe') แล้วนำเสนอด้วยรูปตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นชายร้อยละ 79.13 มีอายุระหว่าง 25 - 27 ปี ร้อยละ 23.48 ประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 76.52 มีรายได้จากการประกอบอาชีพและอื่น ๆ 3,001 - 4,000 บาท/เดือน ร้อยละ 33.04 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาประมาณ 2,000 - 4,000 บาท/เดือน และในขณะกำลังศึกษาพักบ้านของตนเอง ร้อยละ 33.04

2. ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการเรียนหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา

2.1 ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับด้านโครงสร้างของหลักสูตร นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน เห็นว่าด้านโครงสร้างของหลักสูตรที่มีต่อความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ จำนวนหน่วยกิตในภาคทฤษฎี จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 2 ปี และจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรในหมวดวิชาเอก นอกนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และโดยส่วนรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่อง จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคปฏิบัติ ความน่าสนใจของรายวิชาในหลักสูตร การเน้นภาคทฤษฎีของหลักสูตร และจำนวนวิชาเลือกในหมวดวิชาลัมพันธ์หรือหมวดวิชาพื้นฐานการศึกษาหรือหมวดวิชาสารอง นอกนั้นมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวมในด้าน โครงสร้างของหลักสูตร พบว่า ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับ นิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2 ความคิด เห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร

นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน เห็นว่า ด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร มีความ เท małe สมอยู่ ในระดับปานกลาง และ เมื่อ เปรียบ เทียบความคิด เห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา ทั้ง 3 สถาบัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่อง ความพร้อมของ นิสิตบัณฑิตศึกษาในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร นอกจากนี้มีความคิด เห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญที่ระดับ .05 เมื่อ เปรียบ เทียบความคิด เห็นโดย ส่วนรวม ในด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.3 ความคิด เห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับด้านอุปกรณ์ สถานที่ และ เครื่องอ่านวิเคราะห์ความสัมภาระ

นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน เห็นว่า ด้านอุปกรณ์ สถานที่ และ เครื่อง อ่านวิเคราะห์ความสัมภาระที่มีความ เท małe สมอยู่ ในระดับมาก คือ ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนใน การใช้อุปกรณ์การสอน และที่มีความ เท małe สมอยู่ ในระดับน้อยคือ ความสามารถของสถานที่ ทำงานและสถานที่พักผ่อนของนิสิตบัณฑิตศึกษา นอกจากนี้มีความ เท małe สมอยู่ ในระดับปานกลางและ โดยล่วงรวมมีความ เท małe สมอยู่ ในระดับปานกลาง เมื่อ เปรียบ เทียบความคิด เห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา ทั้ง 3 สถาบัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่องความสามารถใน การใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์ ความ เท małe สม ก็ เกี่ยวกับการถูแลรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ในการ เรียน การสอนพลศึกษา ความ เท małe สมของสถานที่ที่ใช้ในการ เรียนภาคทฤษฎี ความสัมภาระในการใช้ สถานที่ในการ เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ความ เท małe สมของ โสดทัศนูปกรณ์ที่นำมาใช้สำหรับ การเรียนการสอนภาคทฤษฎี ปริมาณ และสุขลักษณะของห้องน้ำ - ห้องส้วม และปริมาณและ สุขลักษณะของน้ำดื่ม - น้ำใช้ นอกจากนี้มีความคิด เห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อ เปรียบ เทียบความคิด เห็นโดย ส่วนรวม ในด้านอุปกรณ์ สถานที่ และ เครื่องอ่านวิเคราะห์ความสัมภาระ พบว่า ความคิด เห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.4 ความคิด เห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับด้านการเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษา

นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน เห็นว่า ด้านการเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษา ที่มีความ เท małe สมอยู่ ในระดับมาก คือ ความรับผิดชอบและความตั้งใจจริงต่อการเรียน ความรู้ พื้นฐานของนิสิตบัณฑิตศึกษาในการศึกษาต่อระดับปริญญามหาบัณฑิต และความกระตือรือร้นในการ

เรียน นอกนั้นเห็นว่ามีความ เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางและโดยส่วนรวมมีความ เหมาะสมอยู่ ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง ๓ สถาบัน พบว่า มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นในเรื่อง ความรู้พื้นฐานของนิสิตบัณฑิตศึกษา ในการศึกษาต่อระดับปริญญามหาบัณฑิต ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยส่วนรวม ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา ในด้านการเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของ นิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ หรือ ประสานมิตร และนิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.5 ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับด้านการสอนของอาจารย์

นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง ๓ สถาบัน. เห็นว่าการสอนของอาจารย์ที่มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ ความสามารถในการลำดับเนื้อหาวิชาที่สอน การให้โอกาส แสดงความคิดเห็นในเนื้อหาการเรียนการสอน การชี้แจงลักษณะรายวิชาเพื่อให้นิสิตบัณฑิตศึกษา เข้าใจถึงวัสดุประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอนและวัสดุ และความสามารถในการอธิบาย เนื้อหาวิชาเพื่อให้นิสิตบัณฑิตศึกษาเกิดความเข้าใจ นอกนั้นมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และโดยส่วนรวมมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิต บัณฑิตศึกษาทั้ง ๓ สถาบัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่อง ความ เหมาะสมในการ เครื่องการสอนของอาจารย์ ความเหมาะสมของวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ความ เพียงพอและความเหมาะสมในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ความสามารถในการตัดแปลงและ พลิกแพลงการสอนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ ความสามารถในการอธิบายเนื้อหาวิชา เพื่อให้ นิสิตบัณฑิตศึกษา เกิดความเข้าใจ การ เสริมแรงและการแนะนำการศึกษา เล่าเรียนของอาจารย์ ที่ให้แก่นิสิตบัณฑิตศึกษา เพื่อให้เกิดประสีภาพสูงสุด และความน่าสนใจในการศึกษาค้นคว้าและ วิจัยของอาจารย์เพื่อใช้ในการเรียนการสอน นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 และ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวมในด้านการสอนของอาจารย์ พบว่า ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.6 ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับค้าน เอกสารและการใช้แหล่งค้นคว้า

นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน เห็นว่า เอกสารและการใช้แหล่งค้นคว้า ที่มีความ เหนาะสูงอยู่ในระดับมาก คือ การเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการศึกษาค้นคว้า ในห้องสมุด และความสำคัญในการใช้บริการของห้องสมุด ส่วนความคิดเห็นที่มีความ เหนาะสูง อยู่ในระดับน้อย คือ ปริมาณหนังสือ วารสารและเอกสารทางค้านผลศึกษา นอกนั้นมีความ เหนาะสูงอยู่ในระดับปานกลางและโดยส่วนรวมมีความ เหนาะสูงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่องปริมาณหนังสือ วารสารและเอกสารทางค้านผลศึกษา ปริมาณ หนังสือวิชาการอีน ๆ ในห้องสมุดที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ความ เหนาะสูง เกี่ยวกับ กำหนดระยะเวลา เวลาที่ยืมหนังสือออกไปใช้ ความสำคัญในการใช้บริการของห้องสมุด ความรู้และ ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการใช้ห้องสมุดของนิสิตบัณฑิตศึกษา ปริมาณความ เพียงพอของเครื่องมือ เครื่องใช้และเครื่องอำนวยความสะดวก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ และความสะดวกจากการบริการ ต่าง ๆ ที่นิสิตบัณฑิตศึกษาได้รับ นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ เมื่อ เปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวมในด้านเอกสารและการใช้แหล่งค้นคว้า พบว่า ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทร์ ประสาณมิตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.7 ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผล

นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน เห็นว่า การวัดและประเมินผลที่มีความ เหนาะสูงอยู่ในระดับมาก คือ ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการวัดและประเมินผลของอาจารย์ ผู้สอนความ เหนาะสูงของการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาในด้านหลักวิชาการความ เหนาะสูง ในด้านความสอดคล้องกับ เนื้อหารายวิชาที่สอน รายละ เอียด เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลที่ นิสิตบัณฑิตศึกษาได้รับแต่ละรายวิชา และประสิทธิภาพของ เครื่องมือในการวัดและประเมินผล ส่วนความคิดเห็นที่มีความ เหนาะสูงอยู่ในระดับน้อย คือ การเปิดโอกาสให้นิสิตบัณฑิตศึกษาได้ ประเมินผลการสอนของอาจารย์ นอกนั้นมีความ เหนาะสูงอยู่ในระดับปานกลางและโดยส่วนรวม มีความ เหนาะสูงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3

สถาบัน พบร่วมกับ นิสิตบัณฑิตศึกษา ที่ระดับ .05 ในเรื่อง ความแน่นอนเกี่ยวกับ เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชา ความซื่อสัตย์สุจริตในการสอนของนิสิตบัณฑิตศึกษา ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชา ในด้านหลักวิชาการ ความมุติธรรม และความถูกต้อง เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชา การควบคุมการสอน เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต การวัดและประเมินผลครอบคลุมตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการวัดและประเมินผลของอาจารย์และประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวัดและประเมินผล นอกจากนี้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ เมื่อ เปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวมในด้านการวัดและประเมินผล พบร่วมกับ ความคิดเห็นของ นิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ นิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ ประสารมิตร กับนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการเรียนหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขางานศึกษา

3.1 ความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษา ด้านโครงสร้างของหลักสูตร

นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน เห็นว่า ด้านโครงสร้างของหลักสูตรที่มี ความต้องการในระดับมาก คือ เนื้อหาควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของลังคม เนื้อหาควรมีความต่อเนื่องกับระดับบัณฑิตศึกษา เพิ่มรายวิชาในเชิงปฏิบัติการให้มากขึ้น เนื้อหา วิชาควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาควรจะ เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้ ส่วน ความต้องการที่อยู่ในระดับน้อย คือ ลดรายวิชาในเชิงปฏิบัติการ ลดรายวิชาและหน่วยกิตใน หมวดวิชา เลือก ลดรายวิชาและหน่วยกิตในหมวดวิชา เอก จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรควรลดลง จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรควรเพิ่มขึ้น นอกจากนี้มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง และ โดยส่วนรวมมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษา ทั้ง 3 สถาบัน พบร่วมกับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่อง ลดรายวิชาและหน่วยกิต ในหมวดวิชา เอก ลดรายวิชาและหน่วยกิตในหมวดวิชาสัมพันธ์หรือหมวดวิชาพื้นฐานการศึกษา หรือ หมวดวิชาการอง ลดรายวิชาและหน่วยกิตในหมวดวิชา เลือก จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรควรลดลง

และ เนื้อหาวิชาควรสอนคล่องกับวัตถุประสงค์ นอกนั้นมีความต้องการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 และ เมื่อเปรียบเทียบความต้องการโดยส่วนรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.2 ความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษา ในด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร

นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบันมีความต้องการด้านการจัดกิจกรรม เสริม หลักสูตรอยู่ในระดับมาก และ เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน พบว่า มีความต้องการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.3 ความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษาในด้านอุปกรณ์ สถานที่และเครื่อง อำนวยความสะดวก

นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน มีความต้องการด้านอุปกรณ์ สถานที่และ เครื่องอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษา ทั้ง 3 สถาบัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่อง ห้องน้ำ - ห้องล้วม ความมีปริมาณเพียงพอ กับนิสิตบัณฑิตศึกษา ห้องน้ำ - ห้องล้วมควรปรับปรุงให้ถูกสุขลักษณะ และ น้ำดื่ม - น้ำใช้ครัวมีจำนวนเพียงพอและถูกสุขลักษณะ นอกนั้นมีความต้องการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความต้องการโดยส่วนรวมด้านอุปกรณ์ สถานที่ และ เครื่องอำนวยความสะดวก พบว่า ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทร์ โรม ประสานมิตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05

3.4 ความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษา ในด้านการ เรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษา

นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด หรือ การ เรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษาควรจะมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกนั้นมีความต้องการอยู่ใน ระดับมาก และโดยส่วนรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของ นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน พบว่า มีความต้องการด้านการเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษา ไม่แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.5 ความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษา ด้านการสอนของอาจารย์

นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน มีความต้องการด้านการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบันพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่อง อาจารย์ผู้สอนควร เปิดโอกาสให้นิสิตบัณฑิตศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนให้มากขึ้น นอกจากนี้มีความต้องการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการโดยส่วนรวมด้านการสอนของอาจารย์พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.6 ความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษา ด้านเอกสารและการใช้แหล่งค้นคว้า

นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน มีความต้องการด้านเอกสารและการใช้แหล่งค้นคว้าอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบันพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่อง ห้องสมุดของคณะและของมหาวิทยาลัยควรมีหนังสือ วารสาร และเอกสารทางด้านผลศึกษา เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า นอกจากนี้มีความต้องการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบโดยส่วนรวมด้านเอกสารและการใช้แหล่งค้นคว้า พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.7 ความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล

นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบันมีความต้องการด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 3 สถาบัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลควรมีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้ และขัดปัญหาในเรื่องการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการวัดและประเมินผล และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการโดยส่วนรวมด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการเรียนหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

1.1 ความคิดเห็นด้านโครงสร้างของหลักสูตร โดยส่วนรวม พนว่า มีความ
เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง รายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด คือ จำนวน
หน่วยกิตตลอดหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคฤดูร้อน และจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเอก
ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ความเหมาะสมดังกล่าวมีผลมาจากการผู้ร่างโครงสร้างของหลักสูตร เป็น
ผู้ที่ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางด้านพลศึกษาโดยเฉพาะ โดยยึดหลักเกณฑ์
มาตรฐานหลักสูตรปริญญาโท พ.ศ.2522 ซึ่งกำหนดโดยทบวงมหาวิทยาลัย คือ จำนวนหน่วยกิต
ตลอดหลักสูตรตามระบบหัวใจจะต้องไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต ทั้งนี้จะต้องใช้เวลาศึกษาอย่างมาก
ไม่เกิน 5 ปี โดยแบ่งออกเป็น 2 แผนการศึกษา ดังนี้

แผน ก. ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต แล้วทำวิทยานิพนธ์

แผน ข. ศึกษารายวิชาอย่างเดียวไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต โดยไม่ต้องทำ
วิทยานิพนธ์ แต่ควรส่งเสริมให้มีประสบการณ์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การจัดประสบการณ์
ดังกล่าวหากมีการกำหนดหน่วยกิต เป็นการเฉพาะ ก็ให้กำหนดได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต (ทบวง
มหาวิทยาลัย 2522) และทางทบวงมหาวิทยาลัยจะมีคณะกรรมการที่จะพิจารณาโครงสร้าง
ของหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาโดยเฉพาะ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าว เป็นผู้
ที่ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถพิจารณาความเหมาะสม แล้วจึงอนุมัติให้เปิดหลักสูตรได้
ดังนั้นโครงสร้างของหลักสูตรจึงมีความเหมาะสม และจากการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของนิสิต
บัณฑิตศึกษา พนว่า ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับนิสิตบัณฑิตศึกษา¹
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจจะเป็นเพราะ เกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตรปริญญาโท พ.ศ.2522 มีการกำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ คือ ตลอดหลักสูตรตามระบบหัวใจ
จะต้องไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต ซึ่งโครงสร้างของหลักสูตรจะมากกว่าก็ได้ โดยพนว่า
โครงสร้างหลักสูตร ปริญญามหาบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดหลักสูตรมี 48 หน่วยกิต²
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์บริโภต ประมาณนิตร ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และมหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์ ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต และที่สำคัญคือการกำหนดรายวิชาและหน่วยกิตสถาบันการศึกษา เป็นผู้กำหนดเอง ทำให้มีความแตกต่างกัน ดังนั้นความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาจึงแตกต่างกัน

1.2 ความคิดเห็นด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร พนว่า โดยส่วนรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง รายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด คือ กิจกรรม เสริมหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวิชาที่เรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา ได้เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรว่า สามารถช่วยส่งเสริมให้นิสิตบัณฑิตศึกษา ได้มีความรู้และประสบการณ์ในวิชาที่สอนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนผู้สอนมีความสามารถในการประยุกต์และตัดแปลงกิจกรรมให้สอดคล้องกับวิชาที่ตน เองสอนได้เป็นอย่างดี และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ นิสิตบัณฑิตศึกษาที่เห็นความสำคัญและความจำเป็นของกิจกรรม เสริมหลักสูตร ว่าสามารถพัฒนาความรู้ในรายวิชาให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น จึงเห็นว่ากิจกรรมที่จัดมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวิชาที่เรียน ส่วนรายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษาให้ความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ งบประมาณในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีงบประมาณในการใช้จ่ายเพื่อจัดการศึกษาอันจำกัด และประกอบกับมีการเปิดการเรียนการสอนทุกสาขาวิชา ทำให้งบประมาณต้องจัดสรรไปตามความจำเป็น ดังนั้น จึงมีส่วนทำให้บประมาณในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรในรายวิชา มีจำนวนไม่เพียงพอ

1.3 ความคิดเห็นด้านอุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก พบว่า โดยส่วนรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า โดยส่วนรวมแล้วไม่ค่อยมีปัญหาในเรื่องอุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก รายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่า เหมาะสมน้อยที่สุด คือ สถานที่ทำงานและพักผ่อนสำหรับนิสิตบัณฑิตศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่สถานที่ทำงานและพักผ่อนมีความเหมาะสมน้อยอาจจะเป็น เพราะ สาเหตุแรกคือ สถานที่ของภาควิชา พลศึกษาของแต่ละสถาบันมีความจำกัด ซึ่งส่วนใหญ่จะจัด เป็นชั้นเรียน ห้องทดลองปฏิบัติการและห้องพักอาจารย์ เป็นต้น ทำให้ขาดสถานที่ที่จะจัดให้นิสิตบัณฑิตศึกษาทำงานและพักผ่อนโดยเฉพาะ ประการที่สองคือ ขาดการตัดแปลงและจัดสถานที่ให้เป็นสัดส่วน จากสถานที่ที่มีอยู่ให้เป็นสถานที่สำหรับให้นิสิตบัณฑิตศึกษาใช้ทำงานและพักผ่อน จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจจะมีความแตกต่างกัน เพราะ สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมีการจัดอุปกรณ์ สถานที่ และ เครื่องอำนวยความสะดวกให้แตกต่างกัน ตลอดจนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน ถ้าสถาบันใดมีความพร้อมได้แตกต่างกัน ตลอดจนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน ถ้าสถาบันใดมีความพร้อมมากจะทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษามีความเห็นว่า เหมาะสม

จึงมีส่วนทำให้ความคิด เห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาแตกต่างกัน

1.4 ความคิดเห็นด้านการเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษา พบว่า โดยส่วนรวม มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง รายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษาให้ความ เหมาะสมมากที่สุดคือ ความรับผิดชอบและความตั้งใจจริงต่อการเรียน เหตุที่มีความ เหมาะสมดังกล่าวเนื่อง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบและความตั้งใจจริงต่อการศึกษามาก อาจจะเป็น เพราะว่า นิสิตบัณฑิตศึกษามี เป้าหมายในการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต โดยที่จะนำความรู้ ความสามารถตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ในระหว่างการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาหน้าที่การงานและวิชาชีพของตน ซึ่งจากการศึกษาความคาดหวังในการศึกษากับนิสิตบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ แผนกวิชาพลศึกษา พบว่า มีความคาดหวัง 3 อันดับแรก คือ (izophuray สินลารัตน์ 2523 : 164)

1. ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น
2. ทำประโยชน์ให้แก่สังคม
3. เพื่อการศึกษาต่อ

ดังนั้นจึงทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษามีความรับผิดชอบและความตั้งใจจริงต่อการเรียน และจากการเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่า แตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจจะเป็น เพราะนิสิตบัณฑิตศึกษาแต่ละคนในแต่ละสถาบันการศึกษามี เป้าหมาย มีความสนใจและความตั้งใจจริงต่อการเรียนและการศึกษาคันควร์แตกต่างกันทำให้ความคิดเห็นต่อการเรียนมีความแตกต่างกัน

1.5 ความคิดเห็นด้านการสอนของอาจารย์ พบว่า โดยส่วนรวมมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง รายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่า เหมาะสมมากที่สุดคือ ความ เหมาะสมในการลำดับเนื้อหาวิชาที่สอน และการ เปิดโอกาสให้นิสิตบัณฑิตศึกษาแสดงความคิดเห็นในเนื้อหา การเรียนการสอน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่มีความ เหมาะสมดังกล่าว แสดงว่า อาจารย์ ผู้สอน เป็นผู้ที่ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการสอน เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เป็นเพราะการสอนในระดับมหาบัณฑิต อาจารย์ผู้สอนต้องมีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชา พลศึกษาโดยตรง และได้ผ่านการคัดเลือกจากคณาจารย์และมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจารย์ที่จะมาสอนในระดับนี้จะต้องมีคุณวุฒิสูง มีความสามารถในการสอน หรือ เป็นผู้ที่มีความชำนาญ เป็นพิเศษ ในสาขาวิชาที่สอน ซึ่งตามกำหนดคุณสมบัติขั้นต่ำของบุคคลที่สมควรจะได้รับการเสนอชื่อ เป็นคณาจารย์

บัณฑิตศึกษา อย่างได้อย่างหนึ่งดังนี้ (ไฟชูร์ย์ สินลารัตน์ 2523 : 20)

1. เป็นผู้สำเร็จปริญญาการศึกษาขั้นปริญญาดุษฎีบัณฑิตหรือ เทียบเท่า และมี
  - 1.1 บันทึกข้อความแสดงถึงความสนใจและความสนใจในแขนงวิชาที่สอน
  - 1.2 ประมวลการสอนรายวิชาที่สามารถสอนได้ในระดับบัณฑิตศึกษาอย่างน้อย 1 วิชา
  - 1.3 บทความทางวิชาการขั้นตีมากอย่างน้อย 1 เรื่อง
2. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาขั้นปริญญามหาบัณฑิตหรือ เทียบเท่า และมี
  - 2.1 บันทึกข้อความแสดงถึงประสบการณ์ในการสอน
  - 2.2 ประมวลการสอนรายวิชาที่สามารถสอนได้ในระดับบัณฑิตศึกษาอย่างน้อย 1 วิชา
  - 2.3 บทความทางวิชาการขั้นตีมากอย่างน้อย 1 เรื่อง
  - 2.4 ผลงานวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่อง
3. เป็นผู้ชำนาญพิเศษมีความเชี่ยวชาญและมีผลงานเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการแขนงวิชาใดแขนงวิชาหนึ่ง

ตลอดจนทางมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพคณาจารย์บัณฑิต ศึกษาอยู่เสมอ ทำให้อาจารย์ผู้สอนยังมีความสามารถในการสอนเป็นอย่างดี จากการเปรียบเทียบ ความคิดเห็น พบว่า มีความแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เป็นเพราะอาจารย์แต่ละท่านในแต่ละ สถาบัน มีความสามารถในการสอนแตกต่างกัน สถาบันที่เปิดทำการเรียนการสอนมาก่อนก็ได้ พยายามหาและอุปสรรคจึงทำให้มีแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และปฏิบัติให้ดีขึ้น ส่วนมหาวิทยาลัยที่เริ่มนี้การเรียนการสอนใหม่ ๆ อาจจะมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะ อาจารย์ผู้สอนต้องมีการเตรียมตัวอย่างมาก ซึ่งทำให้ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการสอนของอาจารย์มีความแตกต่างกัน

1.6 ความคิดเห็นด้านเอกสารและการใช้แหล่งค้นคว้า พบว่า โดยส่วนรวมมีความหมายอยู่ในระดับปานกลาง รายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษา เห็นว่า หมายความมากที่สุด คือ ความสำคัญและความจำ เป็นในการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่นิสิตบัณฑิตศึกษา เห็นความสำคัญและความจำ เป็นในการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด เพราะว่า ห้องสมุดของคณะหรือของมหาวิทยาลัย เป็นที่รวมของหนังสือและเอกสารวิชาการอื่น ๆ ที่สำคัญคือ นิสิตบัณฑิตศึกษา เป็นผู้ที่ผูกไว้ในการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อ เป็นการเพิ่มความรู้และประสบการณ์ในรายวิชาต่าง ๆ ให้แทบทุกคน ตลอดจนนิสิตบัณฑิตศึกษามีความเข้าใจในระบบการเรียนการสอนแบบหน่วยกิต คือนอกเหนือจากเวลาเรียนในห้องแล้วจะต้องมีเวลาศึกษาค้นคว้านอกเวลา อีกด้วย จึงทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษา เห็นความสำคัญและความจำ เป็นในการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด และจากการศึกษาของ พิศร ฤทธิกาญจน์ (2521 : ๑) พบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการศึกษา ทุกแผนกวิชาใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือประกอบการเรียน รองลงมา เพื่อเขียนรายงานหรือวิทยานิพนธ์ ในด้านที่เกี่ยวข้องกับ หนังสือ วารสาร นิสิตศึกษา เห็นว่า ควรต้องเพิ่มจำนวนให้มากขึ้นทั้งที่เป็นภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ส่วนรายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษาให้ความหมายน้อยที่สุดคือ ปริมาṇหนังสือ วารสาร และเอกสารทางด้านพลศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า จากข้อมูลดังกล่าว แสดงว่าบริษัทหนังสือ วารสารและเอกสารทางด้านพลศึกษามีอยู่ชิ้นเดียว แต่ไม่ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ พิศร ฤทธิกาญจน์ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ ห้องสมุดของคณะหรือของมหาวิทยาลัยขาดการสำรวจว่า หนังสือประเภทใดมีจำนวนมากน้อย เพียงใด หนังสือหมวดไหนมีการซื้อขาย เสียหายหรือขาดแคลน ทำให้ไม่ทราบรายการหนังสือที่ขาดแคลน อีกประการหนึ่งคือ ห้องสมุดของแต่ละสถาบันยังขาดการประสานงานที่ดีต่อกัน ห้องสมุดขาดแคลนหนังสือและเอกสารต่าง ๆ อาจจะสามารถหยนย์หุน เวียนใช้ระหว่างห้องสมุดได้ เมื่อมีการประสานงานกันน้อยก็ทำให้หนังสือและเอกสารต่าง ๆ ที่ห้องสมุดของตน เองที่มีอยู่จำกัดก็ไม่สามารถจะเพียงพอต่อความต้องการได้ และจากการเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่า แตกต่างกัน โดยผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจจะแตกต่างกัน เพราะ สถาบันการศึกษา ได้เปิดทำการเรียนการสอนมาก่อนย่อมจะมีหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ได้มากกว่าทั้งนี้ เพราะในแต่ละปีได้มีงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือที่ต้องการโดยอาจารย์ผู้สอนสามารถเสนอรายชื่อหนังสือที่ต้องการได้ จึงทำให้มีบริษัทหนังสือค่อนข้างจะพร้อมกว่าสถาบันที่เพิ่งจะเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

1.7 ความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผล พบว่า โดยส่วนรวมมีความหมายสมอยู่ในระดับปานกลาง รายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่าหมายความมากที่สุดคือ ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการวัดและประเมินผลของอาจารย์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่อาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการวัดและประเมินผล เป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนในระดับมหาบัณฑิต เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนและการวัดและประเมินผล เป็นอย่างดี ตลอดจนในแต่ละสถาบันการศึกษาได้มีการพัฒนาอาจารย์ทางด้านวิชาการอยู่เสมอ ทำให้อาจารย์ผู้สอนมีความพร้อมทั้งในด้านการสอนและการวัดและประเมินผล เป็นอย่างดี ทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่า มีความหมาย จากการเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่า แตกต่างกัน ผู้วิจัยเห็นว่า ในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาฯ ในแต่ละสถาบัน เป็นผู้กำหนดรายวิชาและจำนวนหน่วยกิต เอง ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างกันโดยอาจารย์ผู้สอนในแต่ละสถาบัน จะเป็นผู้ทำการวัดและประเมินผล เองซึ่งมีเทคนิคในการวัดและประเมินผลหลายวิธี เช่น การทดสอบ การสังเกต การให้ปฏิบัติและการศึกษารายบุคคล เป็นต้น (ชุมพร ยงกิตติกุล และประคอง กรรมสูตร 2518 : 35) ดังนั้นในการวัดและประเมินผลของอาจารย์ผู้สอนว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาได้บรรลุผลตามความมุ่งหมายของรายวิชาและหลักสูตรหรือไม่นั้นอาจจะใช้วิธีการและหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน จึงทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษามีความเห็นว่าการวัดและประเมินผลมีความหมายสมแตกต่างกัน

2. ความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการเรียนหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาฯ

2.1 ความต้องการด้านโครงสร้างของหลักสูตร พบว่า โดยส่วนรวมมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง รายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการมากที่สุดคือ เนื้อหาควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของลังคม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ความต้องการของลังคมนั้นมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอในเรื่องของความรู้ และวิถีชีวิตร่วมกัน ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ทำให้ลังคมโดยเฉพาะตลาดแรงงานจึงมีความต้องการผู้ชำนาญหรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามไปด้วย แต่ในขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร จะต้องมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพของลังคมในปัจจุบันและวิเคราะห์หลักสูตรเดิม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาไว้ร่วมกับข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ ในการพัฒนาหลักสูตร แล้วกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร วางแผนกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรและเลือกเนื้อหาวิชา ทดลองใช้หลักสูตร

ปรับปรุงหลักสูตร แล้วกำหนดจุดประสงค์ใหม่ องค์ประกอบในแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กัน และเท่าเทียมกัน จะขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไม่ได้ (กาญจนฯ คุณารักษ์ 2527 : 309 - 310) โดยแต่ละขั้นตอนต้องใช้เวลา ความรู้และประสบการณ์ อย่างมาก ดังนั้นจึงทำให้โครงสร้างของหลักสูตรไม่ค่อยจะสอดคล้องหรือทันต่อความต้องการของลังคอม จึงทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการให้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม โครงสร้างของหลักสูตรก็มีการปรับปรุงแก้ไขอยู่ตลอด เวลาจึงควรถูกความต้องการของลังคอม เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ใช้ในการปรับปรุง ส่วนรายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการน้อยที่สุด คือ ลดรายวิชาใน เชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ไม่ต้องการให้ลดรายวิชาในเชิงปฏิบัติการ เป็น เพราะในปัจจุบันและอนาคตการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เจริญ ก้าวหน้า เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะทางด้านวิชาชีพหลักศึกษา ได้มีเครื่องมือ เครื่องใช้เข้ามา เกี่ยวข้อง เช่น เครื่องวัดคลื่นหัวใจ เครื่องแยกก้าชอกซิเจน และอุ่น เป็นต้น ดังนั้น รายวิชาที่ เป็น เชิงปฏิบัติการ โดยมีล่วง เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์จึงอยู่ใน ความต้องการของผู้เรียน เพราะว่าจะ เป็นล่วงในการพัฒนาความรู้ความสามารถของคนให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการอยู่เสมอ จึงทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการน้อยที่จะให้ลด รายวิชาใน เชิงปฏิบัติการ

2.2 ความต้องการด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร พนว่า มีความต้องการ อยู่ในระดับมาก แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาได้มีความเข้าใจและ เห็นความสำคัญของกิจกรรม เสริมหลักสูตรว่า เป็นกิจกรรมที่ดี เป็นส่วนในการ เสริมสร้างการเรียนการสอนและประสบการณ์ ในวิชาชีพ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงมีความต้องการมาก รายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการมาก ที่สุดคือ กิจกรรม เสริมหลักสูตรควรกำหนดให้ เหมาะสมกับช่วงและระยะเวลาของเวลา ผู้วิจัยมี ความเห็นว่า เนื่องจากผู้เรียน เห็นความสำคัญและความจำ เป็นของกิจกรรม เสริมหลักสูตรดังกล่าว จึงมีความต้องการที่จะ เข้าร่วมช่วงเวลาที่ใช้จัดอาจจะไม่เหมาะสม เป็น เพราะ อาจจะตรง กับวันและเวลาที่นิสิตบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ต้อง เรียนรายวิชาอื่น ๆ หรือต้องเตรียมตัวสอบใน รายวิชาอื่น เป็นต้น ทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษาขาดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรม ดังนั้นจึงมี ความต้องการมากที่จะให้มีการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรโดยมีการเลือกช่วงและระยะเวลาให้ เหมาะสม

2.3 ความต้องการด้านอุปกรณ์ สถานที่และ เครื่องอำนวยความสะดวก พนว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก รายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการมากที่สุดคือ ล็อก เกอร์ เพื่อ เก็บ เอกสารและอุปกรณ์การเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมีการพัฒนาและปรับปรุงในด้านอุปกรณ์ สถานที่และ เครื่องอำนวยความสะดวกไว้ตามกำลังความพร้อมของแต่ละสถาบัน ที่นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการด้านอุปกรณ์ สถานที่และ เครื่องอำนวยความสะดวก สะดวกมากอาจจะเป็น เพราะสถาบันการศึกษายังมีการจัดในเรื่องดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนในระดับมหาบัณฑิต และยังขาดการบำรุงรักษาอุปกรณ์ ตัดแปลงสถานที่ที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน ตลอดจนสถานที่ทำงานและพักผ่อนสำหรับนิสิตบัณฑิตศึกษา จึงทำให้การบริการแคนิสิตมิได้เพียงพอ จึงมีความต้องการมากโดยเฉพาะการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต จำเป็นต้องมีการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้เกิดความรู้อย่างลึกซึ้งในสาขาวิชาของตน จึงมีหนังสือและเอกสารวิชาการต่าง ๆ ที่ใช้ในการค้นคว้ามาก จำเป็นที่ทางสถาบันการศึกษาจะต้องจัดเตรียมให้พร้อมในเรื่องของล็อก เกอร์สำหรับเก็บเอกสารต่าง ๆ แต่ทางสถาบันการศึกษาขาดการจัดเตรียมให้พร้อมสำหรับนิสิตบัณฑิตศึกษาชั้นอาจจะมีسا เหตุมาจากการดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษาต้องนำเอกสารต่าง ๆ ไป - กลับ ซึ่งจะเกิดความไม่สะดวกในการเดินทาง จึงทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการมาก จากการเปรียบเทียบความต้องการ พนว่า แตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่มีความต้องการแตกต่างกันอาจจะเป็น เพราะ ในแต่ละสถาบันการศึกษาได้มีการจัดเตรียม การพัฒนาปรับปรุง และตัดแปลงอุปกรณ์ สถานที่ที่มีอยู่ให้ใช้ประโยชน์มากที่สุด ต่อการเรียนการสอนแตกต่างกัน สถาบันใดมีความขาดแคลน และการจัดไม่เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนก็ทำให้ผู้เรียนมีความต้องการมาก ความคิดเห็นจึงแตกต่างกัน

2.4 ความต้องการด้านการเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษา พนว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก รายข้อที่มีความต้องการมากที่สุดคือ การเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษาควรมีการช่วยเหลือชี้แจงกันและกัน แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาได้เห็นความสำคัญของการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายและได้รับความรู้ ประสบการณ์อย่างเต็มที่ในการเรียน เหตุที่นิสิตบัณฑิตศึกษาต้องการให้มีการช่วยเหลือชี้แจงกันและกันมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจจะเป็น เพราะการศึกษาในชั้นมหาบัณฑิตจะเน้นหนักไปในด้านการเรียนรู้เฉพาะตน ในเชิงวิชาการจึงมักจะศึกษาหาความรู้ และประสบการณ์ด้วยตนเอง เอง จึงทำให้ขาดความช่วยเหลือชี้แจงกันและกัน โดยเฉพาะนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีปัญหาในด้านการเรียนก็ต้องการความคิดเห็นและคำแนะนำ และถ้ามีการช่วยเหลือชี้แจงกันและกัน

ในด้านการเรียนจะทำให้ผลการเรียนประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ตลอดจนยังได้ทราบแนวความคิดและข้อคิดเห็นทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น ทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษาเป็นผู้รอบรู้ได้อีกทางหนึ่ง อันจะส่งผลให้การเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษาได้บรรลุผลตามความมุ่งหมาย

2.5 ความต้องการด้านการสอนของอาจารย์ พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก รายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการมากที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในการเรียนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการด้านการสอนของอาจารย์มาก เพราะว่า อาจารย์ผู้สอนมีความสำคัญในการที่จะถ่ายทอดความรู้ คำแนะนำตลอดจนให้แนวความคิดทางวิชาการ เกี่ยวกับวิชาที่สอนได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งจะทำให้การเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น และความต้องการของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ให้อาจารย์ผู้สอนสร้างบรรยากาศในการเรียนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ แสดงว่า บรรยากาศในการเรียนยังไม่เหมาะสม ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า ประการแรกคือ อาจารย์ผู้สอนต้องการที่จะถ่ายทอดความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ รวมทั้งเนื้อหาวิชาที่สอนมีมาก ทำให้ต้องเน้นเนื้อหาวิชาให้ดี มากกว่าจะสร้างบรรยากาศในการเรียน ประการที่สองคือ อาจารย์ผู้สอนยังไม่ได้นำวิธีการสอนหลากหลาย ๆ วิธีมาใช้เพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ และประการที่สามคือ ผู้เรียนยังขาดการสร้างบรรยากาศในการเรียนร่วมกับอาจารย์ เช่น ขาดความสนใจในรายวิชาที่สอน ขาดการวิพากษ์วิจารณ์ และชักถามปัญหา เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อทำให้บรรยากาศในการเรียนดีขึ้น จากการศึกษา เกี่ยวกับสภาพการสอนที่ดีตามอุดมคติของนิสิตบัณฑิตศึกษาพบว่า อาจารย์ผู้สอนควรจะมี

1. ความรู้ทันสมัย กว้างขวาง ลูกหลัง
2. อธิบายความคิดนามธรรม และทฤษฎีได้แจ่มแจ้ง
3. มีการเตรียมการสอน เป็นอย่างดี
4. นำเนื้อหาที่สำคัญมาสอน
5. ประเมินผลการเรียนอย่างยุติธรรม

และได้ให้ความเห็นว่าบรรยากาศทางวิชาการของบัณฑิตศึกษาจะเพิ่มขึ้น ถ้าหากอาจารย์ผู้สอนและนิสิตบัณฑิตศึกษามีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน (ไพบูลย์ สินลาภรณ์ 2523 : 135)

ดังนั้นถ้าอาจารย์ผู้สอนสามารถปฏิบัติตามอุดมคติที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างบรรยายภาคใน การเรียนให้ดีขึ้น และที่สำคัญคือความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์กับนิสิตที่เป็นอยู่ ผู้วิจัยมี ความเห็นว่า ยังขาดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากการขาดการทழกจารุ ร่วมกันจึงทำให้บรรยายภาคในการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร นิสิตบัณฑิตศึกษาจึงมีความต้องการมาก

2.6 ความต้องการด้านเอกสารและการใช้แหล่งค้นคว้า พนวจ มีความต้องการ อยู่ในระดับมาก รายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการมากที่สุดคือ ต้องการได้รับคำแนะนำ แหล่งศึกษาค้นคว้า เนื้อหารายวิชา ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการมาก เป็น เพราะว่า การเห็นความจำ เป็นและความสำคัญของเอกสารและแหล่งศึกษาค้นคว้าว่ามีส่วน สำคัญในการที่จะช่วยในการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ ประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพของตน เอง และที่นิสิตบัณฑิตศึกษาต้องการคำแนะนำแหล่งศึกษาค้นคว้า เนื้อหารายวิชา อาจจะเป็น เพราะว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาขาดความรู้ เกี่ยวกับแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้า ว่าในรายวิชาที่เรียนจะสามารถศึกษา หาความรู้เพิ่มเติมได้จากที่ใดบ้าง อีกประการหนึ่งคือ อาจารย์ผู้สอนอาจจะยังขาดการสำรวจ เอกสารและแหล่งที่จะให้นิสิตบัณฑิตศึกษาได้ศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติม จึงไม่สามารถที่จะให้คำแนะนำ ได้ทำให้ผู้เรียนไม่ทราบว่าจะศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติมที่ใด จึงทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการมาก ในเรื่องแหล่งศึกษาค้นคว้า เนื้อหารายวิชา

2.7 ความต้องการด้านการวัดและประเมินผล พนวจ มีความต้องการอยู่ ในระดับมาก รายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษามีความต้องการมากที่สุดคือ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและ ประเมินผลต้องมีความเชื่อถือได้ แสดงว่า เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลยังไม่เหมาะสมด้าน ความเชื่อถือได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ที่ต้องการให้เครื่องมือมีความเชื่อถือได้ อาจจะเป็น เพราะว่ามีผลต่อการวัดและประเมินผลการเรียนของตน เอง ซึ่งในการวัดและประเมินผล อาจารย์ผู้สอนได้ใช้การพิจารณาด้วยเหตุและผลถึงความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ เช่น อาจจะ สอนเก็บคะแนน ให้เขียนรายงาน การอภิปราย และมอบหมายงานกลุ่ม เป็นต้น แล้วประเมิน ผลจากผลงานที่ออกมานะ แล้วอีกประการหนึ่งคือ ประสิทธิภาพของเครื่องมือที่อาจารย์ผู้สอนใช้ ย่อมจะมีประสิทธิภาพที่ใช้ในการวัดเหมาะสมกับบางเวลา บางลักษณะเท่านั้น ถ้าอาจารย์ใช้ วิธีการวัดและประเมินผลเพียงอย่างเดียว ก็อาจจะทำให้เกิดความผิดพลาดได้ นิสิตบัณฑิตศึกษา จึงมีความต้องการให้เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลมีความเชื่อถือได้ ดังนั้นในการวัด และประเมินผลจำเป็นต้องใช้เครื่องมือหลาย ๆ อย่าง อย่างละหลาย ๆ ครั้ง ครึ่งละหลาย ๆ ข้อ (บุญเชิด กิจไภ้อนันตพงษ์ 2519 : 4)

ข้อ เสนอแนะ

1. ในการปรับปรุงหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย และผู้มีล่วง เกี่ยวข้องควรจะได้พิจารณาผลการวิจัยครั้งนี้ เพื่อ เป็นข้อมูลที่นฐานในการปรับปรุงโครงสร้างรายวิชาและหน่วยกิต เพื่อให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทางภาควิชาพลศึกษาควรจะมีการพัฒนา ปรับปรุงสถานที่เพื่อใช้เป็นส่วนในการศึกษาและทำงานนอกเวลา เป็นเอกเทศโดยเฉพาะ เพื่อให้มีสถานที่ทำงานได้อย่างเหมาะสม
3. ในการเรียนการสอน เพื่อให้ได้บรรลุตามความมุ่งหมาย นิสิตบัณฑิตศึกษากับอาจารย์ผู้สอนควรจะร่วมมือกัน เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้ดีขึ้นและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เหมาะสม
4. อาจารย์ผู้สอนควรจะมีการแนะนำวิธีการศึกษาและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ให้กับนิสิตบัณฑิตศึกษาใหม่ๆ
5. สถาบันการศึกษาในระดับปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรจะได้ร่วมมือกันทางด้านหนังสือและเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ โดยจัดโครงการยืมหนังสือระหว่างสถาบัน

ข้อ เสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการศึกษา เกี่ยวกับปัญหาของการเรียนการสอนตามหลักสูตรปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยมีการศึกษาจากคณาจารย์ผู้สอนและนิสิตบัณฑิตศึกษา
2. ควรจะมีการศึกษา เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ในด้านการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล เป็นต้น
3. ควรจะมีการศึกษาบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา